PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 149 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 3 lipca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 28.VI strzeszczają w depeszy z Gdańska przemówienie prez. Sahma w sejmie gdańskim, podkreślając, iż wszyscy mówcy, którzy przemawiali podczas dyskusji po tem przemówieniu, podkreślili wielkie znaczenie moskiewskiego protokułu dla Gdańska jako „państwa bałtyckiego". Wszyscy mówcy podkreślili również ciężką sytuację gospodarczą, wytworzoną dla wolnego miasta przez niewykonanie zobowiązań Polski w stosunku do Gdańska, i domagali się od rządu gdańskiego wzmocnienia stosunków z ZSRR. W komentarzu do depeszy pismo oświadcza, iż rozwój stosunków między Gdańskiem a ZSRR. spotyka się z gorącym uznaniem rządu i społeczeństwa sowieckiego. Wszystkie stronnictwa gdańskie dążą do rozwoju tych stosunków, które stanowią zasadniczy punkt w politycznym programie rządu gdańskiego. Jak oświadczył w swem przemówieniu Sahm rząd polski, któremu na podstawie wersalskiego traktatu przysługuje prawo reprezentowania Gdańska w polityce zagranicznej, przyrzekł wykonanie formalności, płynących z przyłączenia się wolnego miasta do protokułu moskiewskiego. Zbliżona do polskiego M. S. Z. ajencja „Press" podała, iż polskie placówki dyplomatyczne notyfikawały zainteresowanym rządom decyzję rządu polskiego o poparciu dążenia wolnego miasta do przyłączenia się do protokułu moskiewskiego. Należy powitać ową decyzję rządu polskiego, lecz komunikat ajencji „Press" wywołuje zdziwienie, gdyż rząd ZSRR. nie otrzymał w tej kwestji żadnej notyfikacji. Rząd ten, który był inicjatorem protokułu moskiewskiego i jest uczestnikiem paktu Kellogga, należy wszak do „rządów zainteresowanych" sprawą przystąpienia Gdańska do paktu i protokułu.

Prawda 28.VI podaje, że w Żytomierzu i Berdyczowie odbyły się okręgowe konferencje pracujących Polaków. Obrano delegatów na wszechukraińską konferencję polską, która ma dokonać wyboru delegatów na warszawski zjazd Polaków zagranicznych. Konferencje odbywały się pod hasłem: „Cała prawda o państwie sowietów powinna być wyświetlona na zjeździe warszawskim". W Leningradzie odbyła się z udziałem 110 delegatów obwodowa konferencja pracujących Polaków, zwołana dla wyboru delegatów na wszechrosyjski zjazd polski w Moskwie.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 28.VI, donosząc o zeznaniach marsz. Piłsudskiego w Trybunale Stanu, oświadcza, iż zeznania te nacechowane były „ordynarnemi obelgami" pod adresem Sejmu i wywołały wśród słuchaczów na sali zdumienie.

Prawda 28.VI oświadcza w art. p. t. „Militaryści polscy przy władzy", iż przemówienie marsz. Piłsudskiego w Trybunale Stanu miało ten sam cel, co i poprzednie wystąpienia Marszałka — ośmieszyć parlament i Konstytucję. Konstytucja będzie zmieniona. Oświadczył to w Łodzi płk. Sławek. Rząd premjera Świtalskiego, którego członkowie są „ludźmi wywiadu i kontrwywiadu", przygotowuje się do likwidacji Sejmu i do wprowadzenia ustroju faszystowskiego w Polsce. Po zwalczeniu opozycji narodowo - demokratycznej rozpoczęli „piłsudczycy" walkę z opozycją socjalistyczną. Nędzni przywódcy PPS. nie są oczywiście w stanie zwalczać rząd i proponują rządowi swe usługi dla walki z komunizmem. Cała ta sytuacja sprzyja zjednoczeniu mas robotniczych i włościańskich w Polsce pod sztandarem partji komunistycznej.

10-LECIE TRAKTATU WERSALSKIEGO.

Izwiestja 28.VI w art. wst. p. t. „10-lecie systemu wersalskiego" oświadczają, iż traktat ten pozostaje czynnikiem pogłębienia wewnętrznych tarć w świecie imperjalistycznym. Istnienie „wersalskiego systemu" doprowadziło do największego współczesnego zatargu imperjalistycznego między Europą a Stanami Zjednoczonemi. Pod wpływem wersalskiego pokoju powstała współpraca Niemiec z ZSRR. na terenie międzynarodowym. Pewne koła niemieckie dążą obecnie do współpracy z byłym wrogiem Niemiec, lecz

dążenia te oparte są na złudzeniach, które zgóry skazane są na rozwianie się w zetknięciu z rzeczywistością. 10 lat, które upłynęły od chwili zawarcia traktatu wersalskiego, podminowały świat kapitalistyczny i stworzyły oparcie dla walki nowego świata przeciwko staremu.

Izwiestja 28.VI ogłaszają kilka artykułów pod wspólnym tytułem „10-lecie tragedji wersalskiej". W jednym z tych artykułów pismo przeprowadza porównanie teoretycznych przesłanek, zawartych w 14 punktach Wilsona, z rzeczywistością, stworzoną przez traktat wersalski, dowodząc, iż rzeczywistość ta pozostaje w rażącej sprzeczności ze szlachetnemi pobudkami Wilsona. W innym artykule pismo dowodzi, iż pokój wersalski nie przyczynił się w żadnym stopniu do wyzwolenia narodów azjatyckich. Dwa następne artykuły zawierają wspomnienia historyczne z rokowań wersalskich, w tem projekt przemówienia hr. von Brockdorff-Rantzau, który zrezygnował z wygłoszenia tej mowy przed podpisaniem traktatu, wreszcie art. p .t. „Wielka deklaracja niewolnictwa imperjalistycznego" ocenia traktat wersalski jako „najohydniejszy ze wszystkich traktatów pokojowych". Autor artykułu twierdzi, iż pokój wersalski nie położył kresu ani wojnom ani zbrojeniom, podzielił Europę na drobne państwa, zdegradował ją pod względem kulturalnym i gospodarczym, stworzył chaos polityczny, wstrzymał rozwój prądów rewolucyjnych i uświęcił imperjalistyczne niewolnictwo w państwach kolonjalnych. Dotychczas państwo sowietów było jedynem państwem, które występowało zbrojnie przeciwko traktatowi wersalskiemu. Współczesna Polska jest tworem wersalskim, lecz podstawą i bezsporną przesłanką dziejową niepodległości narodu polskiego jest rewolucja rosyjska i przewrót październikowy, dzięki któremu znalazła ucieleśnienie teorja samostanowienia narodów. Autor artykułu daje wyraz swemu przekonaniu, iż rewolucyjny proletarjat Europy nie będzie długo czekał na obalenie wersalskiego systemu.

Prawda 28.VI. oświadcza w art. wst., iż w ciągu dziesięciolecia, które upłynęło od chwili zawarcia traktatu wersalskiego, powstał i okrzepł Związek Sowiecki, będący oparciem dla wszystkich tych sił, które zwalczają imperjalizm światowy. Proletarjat międzynarodowy stworzył międzynarodówkę komunistyczną, która skorzysta z odpowiedniej i sprzyjającej chwili dziejowej, by wydać kapitalizmowi ostatni bój.

SPRAWY WEWNĘTRZNE

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 28.VI ogłasza deklarację b. prezesa „Amtorgu" (misji handlowej ZSRR. w Stanach Zjednoczonych) i przywódcy „trockistów" Serebriakowa o potępieniu przezeń poglądów Trockiego. Wyrzekając się współpracy z opozycją, Serebriakow prosi o przyjęcie go z powrotem do partji.

Zwiezda 21. VI donosi o wykryciu tajnej organizacji „trockistów" w Stalinie. Organizacja składała się z robotników stalińskich zakładów metalurgicznych, istniała od lipca 1928 roku, rozpowszechniała literaturę trockistowską i odezwy, w których zarzucała rządowi ZSRR. gnębienie opozycji. 6-ciu członków organizacji wykluczono z partji.

Prawda 19.VI podaje, że biuro wykonawcze międzynarodówki związków zawodowych powitało z uznaniem decyzję biura politycznego partji o udzieleniu dymisji prezesowi wszechrosyjskiej rady związków zawodowych Tomskiemu i członkom tej rady Ugarowowi, Udarowowi, Michajłowowi, Ginzburgowi, Jagłomowowi i Korostelenwowi. Udzielenie tych dymisyj zlikwidowało zatarg rady z międzynarodówką związków zawodowych i uwolniło sowieckie związki zawodowe od wpływów opozycji prawicowej. Biuro wykonawcze międzynarodówki powzięło uchwałę, w której podkreśliło pewność, że sowieckie związki zawodowe nie zdradzą ideałów międzynarodowego rewolucyjnego ruchu zawodowego.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Prawda 28.VI wskazuje ne wielkie znaczenie aprowizacyjnego zagadnienia w życiu gospodarczem ZSRR., zwracając uwagę władz sowieckich na konieczność zaopatrzenia miast i ośrodków przemysłowych w zboże. Równolegle z akcją zaopatrzenia klasy robotniczej należy przeprowadzić akcję skontrolowania podziału „książeczek chlebnych", odbierając te książeczki tym obywatelom, którzy otrzymali je bezprawnie. Pismo zapowiada przezwyciężenie obecnych trudności aprowizacyjnych o ile wszystkie instytucje sowieckie dołożą odpowiednich starań.

Zaria Wostoka 29.VI nawołuje w art. wst. do ścisłej kontroli podziału chleba wśród ludności ZSFSR.

Zaria Wostoka 29.VI donosi, że rada komisarzy ludowych ZSRR. uchwaliła utrzymać w mocy kartkowy system sprzedaży chleba na nowy okres gospodarczy 1929—30 roku.

Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU 21.VI donoszą o przeniesieniu stolicy Mołdawskiej republiki sowieckiej z Bałty do Tyraspolu. Uchwała rady komisarzy ludowych w Bałcie zatwierdzona została przez C. K. W. sowietów USRR.

Drukarnia „KADRA", Długa 50, tel. 186-30.